

Overleg Regioambassadeurs

3 oktober 2019

Algemeen	
Aanwezig	Regioambassadeurs (zie lijst) Jaap Jan Bakker, Hans Uneken en Marije Mansfeld
Afwezig	Zie lijst
Contactpersoon	Jaap Jan Bakker
E-mail	j.bakker@regiogv.nl
Vertrouwelijk	Nee
Kenmerk	19.0013925

Vastgesteld d.d.

Regioambassadeurs	Naam	Twitter	
BLARICUM	Christien Dobber-Spruijt VVD		
	Ineke Breet-Roestenburg DBP		
GOOISE MEREN	Jos de Lange CDA		
	Mark Marshall VVD	@markmarshall10	
HILVERSUM	Frits Vogel VVD		
	Bianca Verweij SP	@BIANCAVERWEIJ	
HUIZEN	Margot Leeuwin PvdA	@moleeuwin	
	Karin Rienstra Groen Links	@KarinRienstra	
LAREN	Eric Hurink Larens Behoud		
	Sean Bogaers Larens Behoud		
WIJDEMEREN	Alette Zandbergen De Lokale Partij	@DeLokalePartij_	
	Sorrel Hidding-Davey VVD		
WEESP	Laura van Dalen VVD		
	Bert Zeeman D66		

Aanwezig	
Afwezig	

1. Opening en mededelingen

Inhoud
Berichten van verhindering van Laura, Eric en Sean.

2. Vaststellen agenda

Inhoud
Agenda nr. 19.0013570
Besluit
Conform

3. Vaststellen verslag 5 september

Inhoud
Verslag nr. 19.0013197
Acties
Conform

4. Terugblik Regiopodium 23 september

Inhoud
Goed bezocht Regiopodium. Parkeren was een probleem op deze locatie. Thema's waren interessant. Het thema rond de investeringsprogramma's Regio Utrecht en MRA was te complex om voldoende terug te koppelen naar de eigen achterban. Het verdient aanbeveling om de beeldvormende sessies ook lokaal verder vorm te geven en kort en kernachtig weer te geven zo mogelijk in een infographic. Het gaat om investeringen waarin de markt zelf (nog) niet voorziet.

Overheden, waaronder gemeenten, vullen naast investeerders het fonds. De ontwikkelingsmaatschappij ROM Utrecht (tot 2,5 mln) en Invest MRA (vanaf 2,5 mln) vullen elkaar aan in de orde van minimale omvang van aan te melden investeringen. Als gebied hebben we naar gelang de publiek private investeringsbehoefte er mogelijk belang bij om aansluiting te zoeken bij beide investeringsorganisaties. Hilversum is bij ROM Utrecht reeds nauw betrokken. MRA Invest volgt. Het serious game over de ruimtelijke impact van de energietransitie werd goed bezocht. Het was leerzaam om de zoneringen en de beperkende ruimtelijke factoren voor dit gebied te zien. Er ontstond enige commotie toen door de speleiders op een vraag vanuit de VVD de suggestie werd gewekt dat de spelresultaten van die avond werden meegenomen voor het vervolg. Dit beeld werd bijgesteld door de betrokken bestuurders.

Acties

Het complexe verhaal over de nieuwe investeringsfondsen vraagt nog de nodige aandacht en een vereenvoudigde uitleg in de vorm van een infographic om het bij de achterban van gemeenteraden verder te brengen.

Het proces rond de Regionale energiestrategie (RES) vraagt verduidelijking voor gemeenteraden.

5. Terugkoppeling AB 12 september

Inhoud

Aanwezig waren van de Regioambassadeurs Alette Zandbergen en Christien Dobber. Inbreng is ter vergadering actief geleverd op de gevoeligheden in de brief aan de gemeenteraden en op de status van de RSA. Illustratief daarvoor was 5 dagen later de reactie op de inmiddels gedateerde ontwerpdocumenten van Gooise Meren.

Het accent is in de volgende versie van de brief verlegd naar de zaken die de gemeenteraden in deze vooral regio binden. Er is door het AB besloten om niet opnieuw een vaststellingsronde via de gemeenteraden te doen plaatsvinden, omdat men in de regio over de speerpunten op zichzelf geen dispuut heeft. Het algemeen bestuur heeft de uitvoerbaarheid van de amendementen getoetst. Die methode heeft geleid tot een werkdocument waarin de meeste amendementen als uitvoerbaar zijn aangemerkt. Een enkel onderdeel is niet uitvoerbaar omdat - als voorbeeld een gezamenlijke kustvisie - de overige gemeenten die aan de kust liggen het amendement niet hebben overgenomen.

Tijdens de AB vergadering is vanuit de Regioambassadeurs kenbaar gemaakt de behoefte om een leidraad beschikbaar te hebben voor de gespreksronde dit najaar. Er is in enkele gemeenteraden nog onvoldoende voorbereiding getroffen voor een dergelijke gespreksronde met de Regio over legitimatie en slagkracht. De materie wordt als complex ervaren.

Gesignaleerd wordt dat bij de passage over de ROVI nog een gevoeligheid in de tekst zit dat het niet vrijblijvend is. De amendering blijkt zich bij nader bestudering echter niet op deze passage te richten; de amendering geeft vooral aan dat er geen sprake is van planhiërarchie en dat ná de lokale omgevingsvisie nog naar een passende juridische vorm voor regionale afspraken wordt gezocht.

Meer algemeen wordt aangekaart hoe het proces van afstemming met oog op het Regiocongres van 2 juli 2020 in de tijd verder gaat verlopen. Geopperd wordt om een door gemeenteraden vast te stellen procesdocument voor te leggen dat inzichtelijk maakt voor alle betrokken gemeenteraden op welk moment regionaal de verbinding tussen de verschillende lokale omgevingsvisies kan worden gelegd. Dit roept de reactie op dat gemeenteraden op principiële gronden eerst lokaal wensen te komen tot vaststelling van de omgevingsvisie om dan te bezien wat regionaal moet worden opgelost. Er rest bij die formele opstelling weinig anders dan af te wachten in hoeverre de regionaal aangedragen bouwstenen in de lokale omgevingsvisies worden opgenomen. Opgaven en gewenste ontwikkelingen die in de lokale omgevingsvisie boven komen drijven en niet lokaal kunnen worden opgelost vormen volgens Mw. Zandbergen een basis voor uitruil en onderhandeling tussen de gemeenten. Voor gemeenteraden is van belang tijdig te weten om welke zaken dit gaat en welke hiervan in regionale afstemming worden gebracht.

Acties

De processen inzichtelijk maken rond de omgevingsvisie, zoals die regionaal in bestuurlijke afstemming en lokaal door de verschillende gemeenten worden doorlopen tot en na het Regiopodium van 2 juli 2020. Aandacht voor de regionale afstemming over de opgaven die niet

lokaal kunnen worden opgelost en regionaal voorliggen voor een gezamenlijke aanpak, uitruil en/of onderhandeling.

6. Gespreksronde gemeenteraden

Inhoud

Hans Uneken geeft in ontwerp - onder voorbehoud nog niet verder te verspreiden - een voorlopige weergave van de opzet van de leidraad met de probleemstelling en de denkrichtingen ter voorbereiding van de gespreksronde dit najaar. Het voornemen is om dit na de AB vergadering van 17 oktober in enkele A4 te doen toekomen aan de gemeenteraden.

Acties

Na 17 oktober verzenden naar gemeenteraden en de gespreksdata inventariseren en plannen

7. Regiopodium 1 november

Inhoud

Gelet op de actualiteit van de gespreksronde AB langs de gemeenteraden over legitimatie en slagkracht, wordt het thema van het Regiopodium in gemeentehuis van Huizen de gemeentelijke samenwerking op de strategische opgaven. Aanbeveling vanuit dit overleg is om de setting zoveel mogelijk plenair te organiseren met een goede inleiding over wat elders landelijk aan werkzame samenwerkingsvoorbeelden is ontwikkeld. Een goede gespreksleider is daarbij van belang.

8. Planning 2020

Inhoud

De planning voor 2020 wordt als volgt vastgesteld:
(wisselend op de maandag en enkele vrijdagen)

Regiopodia (locaties zoveel mogelijk roulerend langs de gemeentehuizen)

maandag 20 januari 20.00 uur – 22.00 uur

vrijdag 6 maart 16.30 uur – 18.30 uur

maandag 18 mei 20.00 uur – 22.00 uur

maandag 5 oktober 20.00 uur – 22.00 uur

vrijdag 27 november 16.30 uur – 18.30 uur

Regiocongres Singer Laren

do 2 juli 17.30 uur – 22.00 uur

Vergaderschema Regioambassadeurs:

Regiokantoor

Aanvang 17:45

Eindtijd 19:30

19 december **2019** (Extra datum wellicht nodig ter voorbereiding Regiopodium van 20 januari)

16 januari 2020

13 februari 2020

2 april 2020

11 juni 2020

10 september 2020

12 november 2020

9. Rondje langs de velden

Inhoud

Geïnformeerd wordt naar de reden van de afwezigheid afgelopen vergaderingen van Bianca Verweij. Dhr. De Lange signaleert een misplaatste discussie over 3 cent bijdrage aan de MRA.

Het verhaal uit de krant blijkt volgens de heer Uneken te zijn gebaseerd op een door de journalist onjuist gecombineerde informatie uit de evaluatie MRA en het Werkplan/begroting 2020 MRA.

Individuele gemeenten beslissen autonoom over de bijdrage aan de MRA.

Mw. Dobber vraagt voor gemeenteraden beter inzichtelijk te maken het proces dat wordt doorlopen in het RES, de Regionale energiestrategie

10. Afsluiting

Inhoud

Gespreksleidraad

Ten behoeve van de gesprekken tussen de gemeenteraden en het Regiobestuur over het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek

Aanleiding & bestuursopdracht

1. Regionale samenwerkingsagenda
Tijdens het proces om te komen tot de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022 was er discussie over de legitimiteit en slagkracht van het bestuur op regionale strategische opgaven.

2. Periodieke onderhoudsronde
Gemeenten hebben nieuwe taken bij de Regio ondergebracht en een zienswijze procedure voor de resultaatbestemming toegevoegd. De gemeenschappelijke regeling dient aan deze dagelijkse praktijk aangepast te worden.

Bestuursopdracht

1. Bereid samen met gemeenteraden voorstellen voor om de democratische legitimatie van besluitvorming op strategische opgaven te verbeteren en de slagkracht te vergroten;
2. Bereid 'technische' voorstellen voor tot aanpassing van het takenpakket van de Regio aan de actuele situatie en verbeterde inrichting van de planning en control cyclus in de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek.

Planning & aanpak

Stap	Activiteit	Deadline
Stap 1 Lokaal in gesprek	Regiobestuur gaat in gesprek met de gemeenteraden om op te halen hoe de gemeenteraden kijken naar de legitimatie en de slagkracht van het bestuur op regionale strategische opgaven.	1 dec. '19
Stap 2 Regionaal in gesprek	Tijdens Regiopodia uitwisseling tussen gemeenteraden en externe experts mogelijk maken over de legitimatie en de slagkracht van het bestuur op regionale strategische opgaven.	1 dec. '19
Stap 3 Ontwerp voorstel	Regiobestuur bereidt een ontwerp voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling voor.	1 jan. '20
Stap 4 Zienswijze	Regiobestuur geeft het ontwerp voorstel vrij voor zienswijze door de gemeenteraden.	1 mrt. '20
Fase 5 Definitief voorstel	Regiobestuur verwerkt zienswijzen gemeenteraden in definitief voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling.	1 apr. '20
Fase 6 Vaststelling	Gemeenteraden stellen de aangepaste gemeenschappelijke regeling vast.	1 jun. '20

Onderwerp & begrippen

Onderwerp

1. Deze leidraad is opgesteld om het lokale gesprek (stap 1) en het regionale gesprek (stap 2) te ondersteunen.
2. Deze leidraad beperkt zich tot het eerste deel van de bestuursopdracht: het verbeteren van de democratische legitimatie van besluitvorming en vergroten van de slagkracht op regionale strategische opgaven.

Begrippen

Strategische opgaven	De vijf speerpunten zoals opgenomen in de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022
Bestuur	Het samenspel tussen gemeenteraden, colleges en het Regiobestuur
Legitimiteit	Vermogen van gemeenteraden om richting aan de samenwerking te geven, mandaat af te geven en hierover verantwoording te verkrijgen
Slagkracht	Vermogen om (boven)regionaal resultaten te realiseren die het bestuur zich heeft gesteld.

Hoe is de samenwerking nu georganiseerd?

Hoe is de samenwerking nu georganiseerd?

Uitgangspunten regionale samenwerking

1. Elke vier jaar door raden vastgestelde agenda met speerpunten (het kader)
2. Portefeuillehouders vertalen RSA naar uitvoering/programma's/financiering
3. Beleid wordt regionaal voorbereid, lokaal vastgesteld
4. Nieuw regionaal beleid komt tot stand volgens vast stramen:
 - 1) evaluatie en eerste zienswijze gemeenteraden;
 - 2) portefeuillehouders werken ontwerp uit met middenveld;
 - 3) advisering op ontwerp door gemeenteraden
 - 4) portefeuillehouders stellen ontwerp bij
 - 5) vaststelling gemeenteraden
5. Informele afstemming via Regiopodia en Regioambassadeurs
6. Geen bevoegdheden op beleid overgedragen
7. Informatievoorziening waar het moet regionaal, waar het kan lokaal

Probleemverkenning

Ontwikkeling 1 Decentralisatie

Jeugdwet, geestelijke gezondheidszorg, energietransitie, omgevingswet. Opgaven die direct ingrijpen op inwoners. Decentralisaties gaan soms gepaard met verplichting vanuit het Rijk tot intergemeentelijke samenwerking. Vaak zijn nieuwe taken ook vormgegeven op een regionale schaal. Decentralisatie vindt plaats om taken dichtbij inwoners te organiseren, tegelijk zijn taken complex en vaak op grotere schaal vormgegeven.

Ontwikkeling 2 Democratisch gat

Uitvoertaken en beleids- en inkooptaken geven gemeenten steeds meer vorm op regionale schaal. Door expertise te bundelen en risico's te delen kunnen gemeenten complexe opgaven aan. Tegelijk zijn er zorgen over het democratisch tekort van samenwerking. Overzicht en grip op wat er regionaal speelt ontbreekt vaak bij het bestuur.

Ontwikkeling 3 Slagkracht in de metropool

Gooi en Vechtstreek zit in het hart van een grootstedelijke regio (Amsterdam, Almere en Utrecht) die zich in hoog tempo ontwikkeld tot een agglomeratie die internationaal tot de top behoort. Het groeitempo is enorm, concentreert zich in de steden en heeft effect op allerlei verstedelijkingsopgaven en het omliggende gebied. Onderzoeken over de bestuurskracht van Gooi en Vechtstreek laten zien dat het van groot belang is dat de gemeenten slagkracht organiseren op deze ontwikkeling in de Randstad.

Voer voor discussie

Scenario's afhankelijk van gedeeld gevoelde noodzaak tot versterken positie gemeenteraden op regionale strategische opgaven

Scenario 1

Versterken huidige samenwerking

Geen aanpassingen in de governance. Wel verbeteringen in de uitvoering om raden lokaal beter in positie te zetten hun volksvertegenwoordigende kaderstellende en controlerende taak op regionale opgaven uit te voeren

Scenario 2

Versterken bestuurlijk model

Grotendeels vasthouden aan bestuursmodel met op strategische opgaven aanpassingen om raden op regionale schaal de volksvertegenwoordigende kaderstellende en controlerende uit te voeren. Denk aan politiek Regiocongres en adviescommissie.

Scenario 3

Politiek model

Governance gemeenschappelijke regeling aanpassen door gemeenteraden regionaal in het bestuur van de samenwerking een plek te geven. Denk aan Regioraad, Regiogriffier en andere maatregelen.